11/12/2021

2014-2019: Μείωση του πληθυσμού της Ελλάδας κατά περίπου 37 άτομα προς 10.000 κατοίκους ετησίως

/ Επικαιρότητα

«Η συρρίκνωση του συνολικού πληθυσμού αποτελεί μία από τις σημαντικότερες δημογραφικές διαστάσεις στην Ελλάδα. Είναι χαρακτηριστικό ότι την πενταετία 2014-2019 αφαιρούνται στη χώρα μας από τον συνολικό πληθυσμό περίπου 37 άτομα κατά μέσο όρο ετησίως για κάθε 10.000 κατοίκους, **ενώ την ίδια περίοδο, κάτω από τη θετική επίπτωση της μετανάστευσης, στον πληθυσμό του συνόλου της ΕΕ27 σε κάθε 10.000 κατοίκους προστίθενται συνολικά 13 επιπλέον άτομα**». Πρόκειται για μία από τις διαπιστώσεις του καθ. Δημογραφίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, Χρήστου Μπάγκαβου, που δημοσιεύθηκε στο τελευταίο τεύχος μιας νέας σειράς ψηφιακών δελτίων, που δημιουργήθηκαν υλοποιώντας το χρηματοδοτούμενο από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) ερευνητικό πρόγραμμα «Δημογραφικά Προτάγματα στην Έρευνα και Πρακτική στην Ελλάδα».

Στη δημοσίευση αυτή αναλύεται ο διακριτός ρόλος των μεταναστών και των γηγενών για τις πρόσφατες μεταβολές του συνολικού πληθυσμού στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 Κρατών Μελών. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον κ.

Μπάγκαβο, **η μείωση του πληθυσμού της Ελλάδας την εξαετία 2014-2019 οφείλεται στους γηγενείς**, **η μείωση των οποίων (-62 άτομα κατά μέσο όρο ετησίως /10.000 κατοίκους) ήταν σαφώς ταχύτερη από την μείωση των γηγενών στην Ευρώπη των 27 κρατών (ΕΕ27) (-33/10.000)**. Ταυτόχρονα, **την ίδια περίοδο η αύξηση των αλλοδαπών ήταν αισθητά υψηλότερη στην Ευρώπη (+ 46 άτομα ανά 10.000) από ό,τι στην Ελλάδα (+24/10.000)**. Έτσι, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση η μετανάστευση υπερκαλύπτει τη συρρίκνωση του γηγενούς πληθυσμού οδηγώντας επομένως και σε αύξηση του συνολικού πληθυσμού (+ 13 άτομα ανά 10.000 κατοίκους), η μετανάστευση στην Ελλάδα επιβραδύνει απλώς την μείωση του συνολικού πληθυσμού. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί, διευκρινίζει ο κ. Μπάγκαβος ότι παρά τις προαναφερόμενες διαφοροποιήσεις, το ποσοστό των μεταναστών στον συνολικό πληθυσμό είναι περίπου το ίδιο στην Ελλάδα και την Ευρώπη των 27 (11,7% και 11,3% αντίστοιχα).

Η διαφορά μεταξύ γεννήσεων και θανάτων στο μεταναστευτικό πληθυσμό, σύμφωνα με τη δημοσίευση, είναι της ίδιας βαρύτητας στην Ελλάδα και την ΕΕ27, καθώς το Φυσικό Ισοζύγιο του μεταναστευτικού πληθυσμού δεν διαφοροποιείται ανάμεσα στην Ελλάδα και την ΕΕ27 (9 και 10/10.000 αντίστοιχα κατά μέσο όρο την περίοδο 2014-2019). Αντίθετα, το Μεταναστευτικό Ισοζύγιο διαφοροποιείται αισθητά καθώς η υπεροχή των εισροών έναντι των εκροών των μεταναστών είναι υπερδιπλάσια στην ΕΕ27 (+36 έναντι 15/10.000 στην Ελλάδα).

Ο κ. Μπάγκαβος τονίζει στη μελέτη πως οι όποιες διαφορές ανάμεσα στο Φυσικό Ισοζύγιο των μεταναστών και των γηγενών δεν εξαρτώνται τόσο από τις διαφορές στα επίπεδα γονιμότητας και θνησιμότητας αλλά κυρίως από τις διαφορές ανάμεσα στην κατανομή ανά ηλικία των δύο αυτών πληθυσμών (οι μετανάστες είναι πολύ νεότεροι) καθώς η διαφορική θνησιμότητα και γονιμότητα των δύο ομάδων δεν παίζουν σημαντικό ρόλο. Αντίστοιχες διαπιστώσεις προκύπτουν και για την ΕΕ27, αν και η θετική συμβολή της θνησιμότητας και της γονιμότητας στις μεταβολές του πληθυσμού είναι υψηλότερη από την αντίστοιχη στην Ελλάδα.

Συμπερασματικά, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι μεν μετανάστες επηρεάζουν θετικά την μεταβολή του συνολικού πληθυσμού (περισσότερες γεννήσεις από θανάτους), οι δε γηγενείς αρνητικά (περισσότεροι θάνατοι από γεννήσεις) όχι γιατί οι πρώτοι έχουν υψηλότερη γονιμότητα ή χαμηλότερη θνησιμότητα από τους δεύτερους, αλλά γιατί ο μεταναστευτικός πληθυσμός είναι πιο νεανικός από τον γηγενή (πολύ χαμηλότερα ποσοστά ηλικιωμένων ατόμων στον πληθυσμό των αλλοδαπών από τα αντίστοιχα στους γηγενείς και υψηλότερα ποσοστά γυναικών που βρίσκονται σε ηλικία αναπαραγωγής για τους μετανάστες σε σχέση με τους γηγενείς).

Πηγή: ΑΠΕ/ΜΠΕ